

Miként a fajoknak, úgy a fajtáknak (roszszaknak) sajátságai is hajlandósággal bírnak több nemzedéken át való lappangás után, a tenyésztőnek gyakran nem kis meglepetésére, ismét előtörni.

Ily régi ősire való viszszaesés útján fejlődött Dr. Haller Károly t. tanártársam házinyúl-tenyészdjében egy angorai, selyemszőrű nyulacska, melyet tulajdonosa szivességéből alkalmam van ezennel bemutatni s melynek igen érdekes leszármazása következő:

1870-ben egy szürke s egy fekete, közönséges nőstényhez tenyészhiműl egy tiszta fehér angorai házinyúl adatott, mely csakhamar elpusztult, a nélkül, hogy ivadéka között csak egy is lett volna a selyemszőrű fajtához tartozó. Az angorai apától s közönséges anyáktól származott utódok közönséges házinyúllakkal népesítették a tenyészdet számos nemzedéken át 1878-ig, mely évben egy normandi hím párosított az angorai ősapától származott, de közönséges nőstényekkel. A normandi hím ivadékaiból a korcsok (t. i. normandi és közönséges házinyúl-korcsok) eltávolítottván sikerült tiszta normandi nemzedéket nevelni. Két év alatt 100-nál sokkal több nyulacska között kettő volt, melynek egyik füle leloggott, mi a normandi apának „Belier-“től való leszármazására mutat. 1879-ben a normandi családfő elpusztult s tisztét egyik ivadéka foglalta el. Ettől s ugyanazon apától eredett anyától f. évi januárban hat nyulacska származott, melyek közül egy, homlokát kivéve, mely rövid szőrű, angorai ősapjának tíz év alatti nemzedékek hosszú során egyetlen esetben sem mutatkozott selyemszőrét örökölte, azaz viszszaesett azon fajtába, melyhez ősapja tartozott.

3. A Déva mellett talált nagy menyiségű Viperámmal. (A szakosztály f. évi február 6-kán tartott ülésén előadta: *Tömösvári Ödön*) A napi sajtó már rég hozta a hirt a Déva mellett talált nagy menyiségű Viperáról; ezen érdekes leletről érdemesnek tartom e helyen kissé tüzetesebben tenni említést, anynyival is inkább, miután én részesültem egyedül abban a szerencsében, ez esetet a hely színén megvizsgálhatni, s elbeszélésem után került a napisajtó hasábjába.

Dévától délre, a Magyaros nevű határrész észak-nyugati oldalán egy kisszerű kőbányát nyitottak az ott előforduló *labrador-trachyt* tömzsében; akkor midőn én ott jártam (január 5.) mintegy 30—35 □ méternyi területen, 50—60 centimeter mélyre volt feltárva. A kőfejtő munkások a kőzet repedései között megdermett állapotban számtalan Viperát találtak, melyeken ők a kigyókra általánosan kimondott halálos ítéletet

azonnal végre is hajtották. Meghallván ezen leletet, siettem a lelhelyet felkeresni, hogy saját szememmel győződjem meg a túlzottnak hitt hír valóságáról. Azt jól tudtam, hogy földrészünk eme legmérgesebb kigyója hazánk erdélyi részében előfordul — mint azt ezen füzetekben egy alkalommal volt szerencsém leírhatni,¹⁾ — de hogy ily nagy mennyiségben, mint azt a hírmondó jelezte, „hogy 50-nél is több van,“ ismerve a népnek túlzásokra hajlandó elbeszélési modorát, nem hittem; annál inkább meglepett tehát, midőn a nyitott kőbányától nem messze, egy hálom öszszezűzött fejű *Vipera Ammodytes* pillantottam meg. Megtekintve a helyet, hol a kőzet repedései között ezen kigyók téli szállásukat felütötték, világosan látható volt, hogy 10—12 lehetett egy csoportban kötél módjára öszszegombolyodva, és féregszerű mozgásuk alkalmával, — mit az elhelyezkedésnél vittek végbe — az üreget fényes-símára csiszolták és úgy látzott, hogy azt teljesen ki is töltötték.

Könnyebb megszámlálás végett a kigyókat a völgybe hozattam le, s menet közben a cserfagalyból készített ravatalról majd egyenként, majd kisebb-nagyobb tömegekben hullottak le, s azonkívül jobbra-balra hevertek egyes megölt példányok szétszórva, s mégis midőn leérkeztem 50-nél többet számítottam meg.²⁾ Ebből kitűnt, hogy a hírmondó nagyot nem mondott; számukat ily csekély területen 100-ra bizton tehetem, a nélkül, hogy e szám talán túlzott lenne. A kigyók kettő kivételével — *Tropidonotus natrix* és *Callopeltis quadrilineatus*(?) — mindenike *Vipera Ammodites Merrem* volt, és a Schreiber által leírt 9 varietas közül kettő fordult elő; ezek közül az egyik varietasról már volt tudomásom és a másik varietast a fent említett szerző következőleg jellemzi: ³⁾

„var: d) *Taenia dorsalis fusco—brunnea*, sed *maculis dorsalibus nigro—limbatis*;“ ezt nem ismertem. Nagyságukra nézve a hozott 6 példány 50—73 centimeter között váltakozik.

Felkutatva a rendelkezésemre álló eléggé gazdag irodalmat, sehol oly kis helyen ily nagy mennyiségben csuszót említve nem láttam, s ez okból tartottam méltónak a felemlítésre.

¹⁾ A *Vipera Ammodytes* előfordulásáról hazánkban. Orvos-Természettudományi Értesítő. 1879. I. füzet, 8-ik lap.

²⁾ A helyszínén üvegbe 6 példányt helyeztem el és másnap Téglás Gábor béhozatván az egész tömeget, 57-et számítottam meg, tehát a behozott példányok száma 63 volt.

³⁾ Dr. E. Schreiber „*Herpetologia europea*“ 1875. 187 lap.